

Lunde nogen virkelig Fare for, at der kan fremkomme nogen Underbalance. Vedtages det Forslag, der er stillet af de to ærede Herrer, da er der saa meget mindre Grund til at sige udnævnt og ansat en særlig Embedsmand som Sparekassens inspektør, thi det er indlysende, at hans Arbejde og navnlig hans Reiser da vilde blive meget mindre, end naar han skal inspicere maasse een Gang om Aaret alle Landets 400 Sparekasser.

Bille: Hidtil har der været talt i denne Sag af ærede Medlemmer, som tillige have havt Sæde i Udvalget, og som have følt sig opfordrede til at motivere dels deres Stilling til Sagen i sin Almindelighed dels særlig de Vindringsforslag, til hvilke deres Navn er knyttet. Da jeg er det første Medlem, som tager Ordet her, der ikke har havt Leilighed til at deltage i Udvalgets Arbejde, ønskede jeg gjerne at indlede de Bemærkninger, jeg har at gøre, med en Paaskjønnelse af det Arbejde, der er fremkommet fra dette Udvalgs Side. Det burde ikke være, men det er ganske vist et yderst sjældent Fænomen, at Sager, selv om deres Natur synes at ligge fjent fra Politiken, blive behandlet alene efter deres egen Bessaffenhed og uden noget tvingende Kryk af det Partidisciplinens Baand, som kun altfor ofte deler os her i Salen. Her foreligger et saadant Tilfælde, hvor man med stor Anerkjendelse ser, at man har grupperet sig ikke efter de tilfældige politiske Forbindelser, men efter de Opfattelser af de reelle foreliggende Spørgsmaal, som afgive en naturlig Inddelingsgrund, og Frugten deraf har været et Arbejde, som efter min fulde Overbevisning ikke alene indeholder et stort Fremskridt i denne Sag i Sammenligning med, hvad der tidligere forelaa, men ogsaa en grundet Anledning til at forvente, at vi nu omstider ville faae en praktisk Frugt af de i saa lang Tid førte Sparekasserforhandlinger. I denne Udtalelse ligger jo imidlertid ikke, at jeg paa ethvert Punkt skulde være enig med det Resultat, hvortil Flertallet er kommet. Ivertimod, det gaar mig, som det vistnok er gaaet eller vil gaa de fleste Medlemmer her i Salen, at der er enkelte Punkter, i hvilke man vilde have ønsket, at Udvalget havde stillet sig noget anderledes. Men jeg holder mig til det Store og Væsentlige og fortrinsvis til den Betragtning, at vi her bevæge os paa et Omraade, hvor Opgaven ikke er at forandre en bestaaende Lovordning, men at skabe en ny, at inddrage under dens Omraade Forhold, der hidtil have været fuldstændig fritagne derfor. Det er derfor en rigtig og fuldstændig Fremgangsmaade, Udvalget har sluttet sig til, nemlig den ikke at gaa videre, end at man med saa stor Tryghed, som vi overhovedet kunne forlange, kan sige til os selv, at vi ikke derved gjøre Overgreb eller Indgreb i den bestaaende Tilstand til Skade for dennes naturlige Udvikling. Derfor tror jeg ogsaa, det er rigtig, at

man paa mange Steder har slaet af paa de Fordringer, som først Kommissionen, derpaa Regjeringen og til en vis Grad ogsaa det andet Thing have anset det for rigtig at opstille; thi det er ganske naturligt, at netop i denne Forsamling maatte den Side af Sagen faae størst Vægt, som gik ud paa at hævde de bestaaende Sparekassers Ret og Fordringer, eftersom det ligger i ærede Medlemmers daglige Virksomhed i deres Hjem i større Udstrækning, end Tilfældet kunde være med andre Myndigheder, at have været besjæftigede med Detailler, der vedrøre disse Ting. For mig stiler det sig saaledes, som det er en meget væsentlig Fordel ved den Behandling, Sagen har fundet i Udvalget, at man har set bort fra de altfor snevre og indskrænkende Baand, som i Regjeringsforslaget vare lagte paa Sparekassernes Virksomhed med Hensyn til Anvendelsen af deres Midler. Jeg har allerede i lang Tid anset det for at være et nødvendigt Vilkaar, at man, naar man overhovedet vil ind paa en Lovgivning om Sparekasser, slaar stærkt af paa sine Ønsker i denne Retning. At nemlig det, der er udtalt i § 2 i Regjeringsforslaget, stemmer med, hvad man theoretisk maa anse for hensigtsmæssigt i en Sparekasses Vedelse, derom er der neppe nogen Tvivl, og at man maa ønske, at Sparekasserne vilde tage sig de allerflestes deri opførte Regler til Efterretning og Efterlevelse, er ligeledes ganske klart. Spørgsmaalet har kun været dette, om det har været rigtig og forsvareligt at opstille disse Regler som bindende Norm, hvilken ingen Sparekasse skal kunne unddrage sig, som Regler, der skulde gjælde i alle Tilfælde, selv om det maatte erkjendes, at der forelaa eiendommelige Forhold, som vilde berettige en Afvigelse derfra. Det er dette, som Udvalget har anset for at være klart, at man burde stryge disse Regler i Form af bindende Norm. Jeg er derfor ikke enig med min ærede Ven for Kjøbenhavns 4de Valgkreds (Scharling) i hans Betskrivelser for at beholde Noget tilbage af, hvad Lovforslaget paa dette Punkt opstiller. Man har ganske vist gjort det med en vis Indskrænkning, den nemlig, at hvor en Sparekasse frembyder, hvad han talder tiltrækkelig Sikkerhed, der skulde den have Frihed i sine Kjørelser; naar den ved sin Begyndelse havde en lille Reservecapital, eller — hvad skal jeg falde det — en Indtegningskapital af 5,000 Kr. og under sin fremtidige Virksomhed havde 10 pCt. af sin Sparekapital, eller naar den havde en personlig Kaution i Form af vederhæftige Mandes Garanti for dens Forpligtelser, skulde den være fri i sine Kjørelser. Jeg har at indvende mod dette Forslag to Ting. Den første er, at i Virkeligheden vil den Begrænsning, som det ærede Medlem har stillet til sit Forslag, ikke faae noget Stort at sige, thi saagodtform alle Landets Sparekasser, vilde, tror jeg, komme ind derunder. Reglen vil komme til at gjælde for de allerflestes af dem, det er meget saa